

امتحان نوبت دوم

نوبت امتحان:	امتحان درس: فارسی (۳)														
مدت امتحان: ۸۵ دقیقه	شاخه نظری، کلیه رشته‌ها، پایه دوازدهم، دوره دوم متوسطه														
نمره	سؤالات														
ردیف	قلمره زبانی (۷ نمره)														
۱/۲۵	<p>۱- گروه اسمی را در نوشتۀ زیر بیابید، سپس جدول را کامل کنید. «سی و پنج فرسنگ راه بین سیرجان و کرمان را طی کردیم.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>نوع وابسته وابسته</th> <th>وابسته وابسته</th> <th>نوع وابسته</th> <th>وابسته</th> <th>هسته</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <p>۲- با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>همه درگاه تو جویم، همه از فضل تو پویم «الله» «همه» در این بیت، چه نقشی دارد؟ ب) نوع و زمان فعل «گویم» را بنویسید.</p> <p>۳- هر یک از توضیحات زیر، معنی کدام واژه یا اصطلاح است؟</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>(الف) پرده نقاشی که در ساختمانی که سقف مدور دارد، به دیوار سقف پچسبانند.</td> </tr> <tr> <td>(ب) کمال توجه بندۀ به حق و یقین بر اینکه خداوند در همه احوال، عالم بر ضمیر اوست.</td> </tr> </table> <p>۴- نادرستی‌های املایی را در متن‌های زیر بیابید و درست آن را بنویسید.</p> <p>(الف) آن گاه باز شکاری که شاهان او را روی شصت می‌نشاندند، چنین گفت: «من بسیار کوشیده‌ام تا روی دست شاهان جا گرفته‌ام.» (ب) صورت سرمای دی بیداد می‌کرد (پ) یکی از حضار چنان محضوظ گردیده بود که جلو رفته، جبهۀ شاعر را بوسیده. (ت) سینه خواهم شرحه از فراغ تا بگویم شرح درد اشتیاق</p> <p>۵- سروده‌های زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>«پرندیشه شد جان کاووس کی کزین دو یکی گر شود نابه کار همان به کزین زشت کردار دل به دستور فرمود تا ساروان</p> <p>ز فرزند و سودابه نیک‌پی از آن پس که خواند مرا شهریار؟ بشویم کنم چاره دل‌گسل هیون آرد از دشت، صد کاروان»</p> <p>(الف) معنی واژه «اندیشه» در بیت اول را بنویسید. (ب) در کدام یک از این بیتها، استفهام انکاری به کار رفته است؟ آن مصراع را بنویسید. (پ) یک نمونه حذف فعل در این سرودها بیابید و نوع آن را بنویسید. (ت) در این ایيات، کدام واژه با از دست دادن معنی پیشین و پذیرفتن معنای جدید، به دوران بعد منتقل شده است؟ توضیح دهید.</p> <p>۶- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.</p> <p>(الف) بخند؛ زیرا خنده تو / برای دستان من / شمشیری است آخته (ب) چه حرف تازه‌ای برای گفتن مانده است که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند. (پ) عصارۀ تاکی به قدرت او شهد فایق شده.</p> <p>۷- املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.</p> <p>(الف) نتوان (شبح - شبه) تو گفتن که تو در وهم نیایی (ب) خودتان را بزنید به ناخوشی و بگویید طبیب (قدغن - غدقن) کرده.</p>	نوع وابسته وابسته	وابسته وابسته	نوع وابسته	وابسته	هسته						(الف) پرده نقاشی که در ساختمانی که سقف مدور دارد، به دیوار سقف پچسبانند.	(ب) کمال توجه بندۀ به حق و یقین بر اینکه خداوند در همه احوال، عالم بر ضمیر اوست.		
نوع وابسته وابسته	وابسته وابسته	نوع وابسته	وابسته	هسته											
(الف) پرده نقاشی که در ساختمانی که سقف مدور دارد، به دیوار سقف پچسبانند.															
(ب) کمال توجه بندۀ به حق و یقین بر اینکه خداوند در همه احوال، عالم بر ضمیر اوست.															
۰/۲۵															
۰/۵															
۰/۵															
۱															
۰/۲۵															
۰/۵															
۰/۵															
۰/۷۵															
۱															
۰/۵															

قلمرو ادبی (۵ نمره)

- سرودهٔ زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید:

«آری اکنون شیر ایران شهر ... / رستم دستان / در تگ تاریک‌زرف چاه پهناور / کشته هر سو بر کف و دیواره‌هایش نیزه و خنجر / چاه غدر ناجوان مردان / چاه پستان، چاه بی‌دردان، / چاه چونان ژرفی و پهناش، بی‌شرمیش ناباور.»
 الف) در مصراج آخر (چاه چونان ژرفی و ...) یک تشبيه بیاید و ارکان آن را بنویسید.
 ب) کدام نوع لحن برای خواندن این سروده‌ها، مناسب است؟ دلایل خود را بنویسید.

- در متن «پس اول پایه، معرفت است و دوم پایه، محبت و سیم پایه، عشق» بین چه واژه‌هایی سجع وجود دارد؟

- با توجه به بیت «گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت، به جانت سوگند»:

الف) کدام واژه در معنی استعاری به کار رفته است؟

ب) کدام عبارت در معنی کنایی است؟

پ) بین چه واژه‌هایی مراعات‌نظری به کار رفته است؟

- سروده‌های زیر را بخوانید و بیت بعدی آن را بنویسید.

الف) به هر مجلس، به هر زندان، به هر شادی، به هر ماتم
 کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی
 ب) یک دم غریق بحر خدا شو گمان مبر

قلمرو فکری (۸ نمره)

- مصراج دوم بیت «ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توأم راه نمایی» را به صورت بخوانید و معنی کنید.

- منظومهٔ زیر از شکسپیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«هر روز باید ذکری واحد را مُکرّر بخوانم / و آنچه را قدیمی است، قدیمی ندانم : «که تو از آن منی و من از آن تو» / و نخستین احساس عشق را در جایی می‌جوید که خود در آنجا به دنیا آمده است.»

الف) ذکر واحدی که یک عاشق باید هر روز تکرار کند، از دیدگاه شکسپیر چیست؟

ب) از نظر شکسپیر، انسان‌ها نخستین احساس عشق و علاقهٔ خود را در کجا می‌جویند؟

- مفهوم کنایی هر یک از عبارت‌های زیر را بنویسید.

(الف) نام از قلم افتادن:

(ب) دل گرمی:

- در بیت:

«آنجا در آن برزخ سرد، در کوجه‌های غم و درد / غیر از شب آیا جه می‌دید جسمان تار من و تو؟»

الف) منظور از «برزخ سرد» و «شب» چیست؟

ب) مفهوم این بیت را بنویسید.

- سروده‌ها و نوشته‌های زیر را بخوانید و به فارسی روان معنی کنید.

الف) برکش ز سر این سپید معجز

ب) هنگام چریغ آفتاب در شهر سیرجان اُتراق کردیم.

پ) دایله ابر بهاری را فرموده تا بناه نبات در مهد زمین بپرورد.

ت) بعد از این، وادی توحید آیدت منزل تفرید و تجرید آیدت

ث) حالا دیگر چانه‌اش گرم شده، نوک جمع را چیده و متکلم وحده شده است.

ج) به نیروی یزدان نیکی دهش کزین کوه آتش نیابم تپش

نوبت امتحان: خرداد ماه (نیمسال دوم)	پاسخ آزمون شماره ۶	
مدّت امتحان: ۸۵ دقیقه	فارسی (۳)	
قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۱- (الف) هسته: راه (۰/۲۵) / وابسته: سی و پنج (۰/۲۵) / نوع: صفت شمارشی (۰/۲۵) / وابسته وابسته: فرسنگ (۰/۲۵) / نوع وابسته وابسته: ممیز (۰/۲۵)		
۲- (الف) قید (۰/۲۵) / ب) زمان: مضارع (۰/۲۵) / نوع: اخباری (۰/۲۵) (می‌گوییم)		
۳- (الف) پانوراما (۰/۲۵) / ب) مراقبت (۰/۲۵)		
۴- املای درست واژگان: الف) شست (۰/۲۵) / ب) سورت (۰/۲۵) / پ) محظوظ (۰/۲۵) / ت) فراق (۰/۲۵)		
۵- (الف) نگرانی، بی‌قراری (۰/۲۵) / ب) بیت دوم: از آن پس که خواند مرا شهریار؟ (۰/۵) (بعد از این، هیچ کسی مرا پادشاه خود نمی‌داند). / پ) بیت سوم، مصراع اول: همان بهتر [است] (۰/۲۵) / حذف فعل به قربنّه معنوی (۰/۲۵) / ت) دستور (۰/۲۵) دستور در زمان گذشته به معنی «وزیر» بود (۰/۲۵)، امروز به معنی «اجازه و دستور زبان فارسی» است (۰/۲۵)		
۶- (الف) بیرون کشیده، برکشیده / ب) سجایا: خوی‌ها، عادت‌ها / پ) تاک: درخت انگور، رَز / فایق: برگزیده، برتر (هر مورد ۰/۲۵)		
۷- (الف) شبه (۰/۲۵) / ب) قدغن (۰/۲۵)		
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۸- (الف) چاه (مشبه) (۰/۲۵) / چونان (ادات تشییه) (۰/۲۵) / ژرفی و پهنانی چاه (مشبه به) (۰/۲۵) / ناباور: وجه شبه (۰/۲۵)		
ب) لحن حماسی (۰/۲۵) زیرا این شعر، داستان نبرد بین خوبی و بدی، مرد و نامرد و خوب و زشت است (۰/۲۵)		
۹- معرفت، محبت (۰/۵)		
۱۰- (الف) آتش (۰/۲۵) / ب) سوختن جان (۰/۲۵) / پ) آتش، سوزد (۰/۵)		
۱۱- (الف) اگر مستم، اگر هشیار، اگر خواهیم، اگر بیدار به سوی تو بود روی سجودم، میهن ای میهن ۱ ب) از پای تا سرت همه نور خدا شود در راه ذوالجلال چو بی پا و سر شوی ۱		
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱۲- (الف) جز به آن راهی که تو آن راه را به من نشان می‌دهی، نمی‌روم. (۰/۵)		
ب) جز به آن راهی که تو راهنمای من باشی، نمی‌روم. (۰/۵)		
۱۳- (الف) تو از آن منی و من از آن تو. (۰/۵) / ب) در آنجا که به دنیا آمده‌اند. (۰/۵)		
۱۴- (الف) محو شدن، فراموش شدن (۰/۵)		
ب) امیدواری، دلخوشی (۰/۵)		
۱۵- (الف) بروزخ سرد: روزهای پر از آشفتگی و خفغان (۰/۲۵) / شب: دوران پر از ستم (۰/۲۵) / ب) در گذشته، ستم و خفغان و استبداد بر جامعه حاکم بود و مردم نامید بودند. (۰/۵)		
۱۶- (الف) (ای کوه دماوند)، روسربی سفید (برف) را که نشانه ناتوانی است، از سر بردار. (۰/۵)		
ب) هنگام طلوع آفتاب، صبح زود در شهر سیرجان توقف کوتاهی کردیم. (۰/۵)		
پ) به ابر بهاری که همانند پرستاری است دستور داده تا گیاهان را همانند دختران در گهواره زمین پرورش دهد. (۰/۷۵)		
ت) بعد از این مرحله (استغنا)، مرحله توحید است که بنده به یکتایی خداوند ایمان می‌آورد، از مردم گوشه‌گیری می‌کند و جز خداوند چیز دیگری در قلبش باقی نمی‌ماند. (۰/۷۵)		
ث) (مصطفی) اکنون شروع کرده به پرگویی کردن و به دیگران اجازه صحبت نمی‌دهد و در آن جمع، تنها خودش سخن می‌گوید. (۰/۷۵)		
ج) به باری خداوند بخشندۀ و نیک، بخشن، از این آتش، که همانند کوه بزرگ است، نمی‌ترسم و نگران نیستم. (۰/۷۵)		